

CÔNG TÁC GIẢNG DẠY VÀ NGHIÊN CỨU KHOA HỌC TRONG LĨNH VỰC NHÀ NƯỚC VÀ PHÁP LUẬT CỦA TRƯỜNG ĐẠI HỌC KIỂM SÁT HÀ NỘI

NGÔ HÙNG THÁI* - TRẦN SỸ DƯƠNG**

Khi đất nước đang ngày càng phát triển và hội nhập trong điều kiện của cuộc cách mạng khoa học - công nghệ lần thứ tư thì nền giáo dục đại học càng cho thấy tầm quan trọng của mình trong xã hội hiện nay. Mặc dù có nhiều quan điểm khác nhau, song giáo dục đại học chủ yếu đóng vai trò quan trọng trong việc cung cấp nguồn nhân lực chất lượng cao, được đào tạo trong các lĩnh vực nông nghiệp, nghệ thuật, y dược, luật học, khoa học và công nghệ,... thông qua hai chức năng cơ bản nhất của một trường đại học, đó là công tác giảng dạy và nghiên cứu khoa học. Đây là hai hoạt động có mối quan hệ hữu cơ, hai nhiệm vụ cơ bản chiến lược của một trường đại học ở Việt Nam.

Đối với Trường Đại học Kiểm sát Hà Nội, công tác giảng dạy và nghiên cứu khoa học hiện nay cũng là những chức năng, nhiệm vụ mà Nhà trường được giao trách nhiệm, được quy định tại Quy chế tổ chức và hoạt động của trường Đại học Kiểm sát Hà Nội ban hành kèm theo Quyết định số 22/QĐ-VKSTC-T2 ngày 20 tháng 11 năm 2015 của Viện trưởng Viện kiểm sát nhân dân tối cao. Với sứ mệnh đào tạo nguồn nhân lực có chất lượng cao cho ngành Kiểm sát đáp ứng yêu cầu cải

cách tư pháp và hội nhập quốc tế, mục tiêu hiện nay mà Trường Đại học Kiểm sát Hà Nội hướng tới là trở thành một trong những cơ sở đào tạo ngành Luật theo định hướng ứng dụng hàng đầu của Việt Nam. Và để hoàn thành được mục tiêu này, Trường Đại học Kiểm sát Hà Nội luôn đặt ra nhiệm vụ nâng cao chất lượng của công tác giảng dạy và nghiên cứu khoa học về các lĩnh vực trong khoa học pháp lý. Một trong số đó là lĩnh vực nhà nước và pháp luật.

Nhìn chung, trong hệ thống khoa học pháp lý, các môn học về lĩnh vực nhà nước và pháp luật giữ vai trò là khoa học pháp lý nền tảng, là cơ sở có tính chất phương pháp luận để nhận thức đúng đắn các vấn đề có tính bản chất, các quy luật của nhà nước và pháp luật chuyên ngành. Các môn khoa học pháp lý chuyên ngành khi nghiên cứu những vấn đề cụ thể của một ngành luật nhất định luôn dựa trên cơ sở các quan điểm chung đã được lĩnh vực về nhà nước và pháp luật giải thích và kết luận. Ví dụ như khoa học luật hình sự, khi nghiên cứu vấn đề về bản chất và nguyên nhân

* *Thạc sĩ, Trưởng khoa Nhà nước và pháp luật, Trường Đại học Kiểm sát Hà Nội*

** *Thạc sĩ, Khoa Nhà nước và pháp luật, Trường Đại học Kiểm sát Hà Nội*

của tội phạm, mục đích của hình phạt... đều căn cứ vào quan điểm về bản chất, chức năng và quy luật phát triển của lĩnh vực nhà nước và pháp luật. Trong khoa học luật dân sự, các quan điểm đó được vận dụng để nghiên cứu các vấn đề như nguyên tắc của luật dân sự, quan hệ pháp luật dân sự, trách nhiệm pháp lý dân sự. Trong khoa học luật kinh tế, luật quốc tế hay các luật về tố tụng, các quan điểm về quyền con người, quyền công dân, mối quan hệ giữa Nhà nước và người dân trong các lĩnh vực sẽ làm cơ sở để nghiên cứu, đánh giá các quy định về địa vị pháp lý, vấn đề thẩm quyền... Có thể nói, nhờ có lĩnh vực nhà nước và pháp luật mà các quan điểm về các vấn đề chung cơ bản nhất của khoa học pháp lý trong tất cả các lĩnh vực bảo đảm được sự thống nhất. Đồng thời, những quan điểm, kết luận của các môn khoa học pháp lý cụ thể có ý nghĩa lớn đối với sự hoàn thiện và phát triển của các môn khoa học pháp lý về nhà nước và pháp luật. Trong quá trình nghiên cứu, các môn về nhà nước và pháp luật phải sử dụng tài liệu, dựa vào các quan điểm và kết luận thực tiễn cụ thể của các môn khoa học pháp lý chuyên ngành để bổ sung và kiểm nghiệm lại những luận điểm, quan điểm và kết luận chung của mình.

Nhận thức được tầm quan trọng của lĩnh vực nhà nước và pháp luật trong khoa học pháp lý, công tác giảng dạy và nghiên cứu khoa học trong lĩnh vực nhà nước và pháp luật tại Trường Đại học Kiểm sát Hà Nội những năm qua luôn được đảm bảo và nâng cao chất

lượng. Cụ thể, trong tổ chức bộ máy của trường hiện nay đã thành lập riêng một Khoa chuyên môn về lĩnh vực nhà nước và pháp luật để đảm bảo hoạt động đào tạo và nghiên cứu khoa học về lĩnh vực này được thực hiện bởi các giảng viên có chuyên môn sâu, đó là Khoa Nhà nước và pháp luật.

Các môn học mà Khoa Nhà nước và pháp luật đảm nhiệm cũng bao phủ hầu hết các vấn đề trong lĩnh vực nhà nước và pháp luật, bao gồm Lý luận chung về nhà nước và pháp luật, Lịch sử Nhà nước và pháp luật Việt Nam, Lịch sử Nhà nước và pháp luật thế giới, Luật Hiến pháp Việt Nam, Pháp luật về quyền con người, Luật Hành chính Việt Nam, Luật Tố tụng hành chính Việt Nam và Xây dựng văn bản pháp luật. Các môn học này đều được giảng dạy bởi các giảng viên có chuyên môn sâu về lĩnh vực nhà nước và pháp luật, được cung cấp các học liệu cơ bản và hầu hết được tiến hành trong giai đoạn đầu của chương trình môn học, đảm bảo tính khoa học và hệ thống của hoạt động giảng dạy ngành luật.

Đối với hoạt động nghiên cứu khoa học, hàng năm luôn có các đề tài được nghiên cứu trong lĩnh vực nhà nước và pháp luật được xét duyệt và thẩm định với kết quả cao. Kết quả của các đề tài khoa học này đều được ứng dụng không chỉ trong công tác đào tạo đại học, bồi dưỡng cán bộ công chức viên chức mà còn có ý nghĩa thực tiễn trong công tác xây dựng và thi hành pháp luật. Không chỉ vậy, Nhà trường đã tổ chức thành công nhiều hội thảo khoa học với sự tham gia

của các chuyên gia trong và ngoài trường về các vấn đề thuộc lĩnh vực nhà nước và pháp luật như Luật Hiến pháp, Luật Hành chính...

Mặc dù là lĩnh vực có tính nền tảng, cơ sở cho toàn bộ hệ thống khoa học pháp lý, tuy nhiên so với các lĩnh vực pháp luật chuyên ngành, lĩnh vực nhà nước và pháp luật hiện nay có xu hướng thu hẹp phạm vi giảng dạy và nghiên cứu khoa học tại Trường Đại học Kiểm sát Hà Nội. Theo đó, trong chương trình đào tạo, số lượng tín chỉ dành cho các môn học thuộc lĩnh vực nhà nước và pháp luật hiện nay đã giảm so với trước kia. Hệ thống giáo trình, tài liệu nghiên cứu về lĩnh vực nhà nước và pháp luật trong Nhà trường cũng có phần hạn chế. Các vấn đề trong lĩnh vực nhà nước pháp luật được nghiên cứu tại các đề tài khoa học, hội thảo khoa học trong Nhà trường cũng ở mức độ nhất định... Đứng trước thực tế này, để đảm bảo công tác giảng dạy và nghiên cứu khoa học trong lĩnh vực nhà nước và pháp luật của Trường Đại học Kiểm sát Hà Nội có hiệu quả và đạt được mục tiêu đề ra, cần đảm bảo một số giải pháp sau:

Một là, mỗi giảng viên trong Khoa Nhà nước và pháp luật cần nhận thức đúng đắn về vai trò của công tác giảng dạy và nghiên cứu khoa học về lĩnh vực nhà nước và pháp luật, từ đó chủ động nâng cao trình độ chuyên môn, kỹ năng nghiệp vụ sư phạm của mình. Đây là đội ngũ giảng viên trực tiếp giảng dạy và nghiên cứu khoa học về lĩnh vực nhà nước và pháp luật tại Trường Đại học Kiểm sát Hà

Nội, vì vậy muốn công tác giảng dạy và nghiên cứu khoa học được thực hiện tốt thì trước hết cần bảo đảm chất lượng của đội ngũ giảng viên về lĩnh vực nhà nước và pháp luật.

Hai là, cần chú trọng và bảo đảm cho công tác tổ chức thực hiện hoạt động giảng dạy và nghiên cứu khoa học về lĩnh vực nhà nước và pháp luật. Theo đó, cần bảo đảm các môn học thuộc lĩnh vực nhà nước và pháp luật được triển khai một cách hợp lý, khoa học, phù hợp với tiến trình đào tạo ngành luật; chú trọng hơn nữa tới các vấn đề về nhà nước và pháp luật trong hoạt động nghiên cứu khoa học của Nhà trường.

Ba là, bảo đảm các nguồn lực cần thiết cho việc triển khai công tác giảng dạy và nghiên cứu khoa học về lĩnh vực nhà nước và pháp luật như tài liệu nghiên cứu, cơ sở vật chất, kinh phí cho công tác giảng dạy và nghiên cứu khoa học về nhà nước và pháp luật.

Như vậy, trong thời gian qua, công tác giảng dạy và nghiên cứu khoa học trong lĩnh vực Nhà nước và pháp luật tại Trường Đại học Kiểm sát Hà Nội về cơ bản đã được Lãnh đạo Nhà trường quan tâm và chú trọng. Với quyết tâm giảng dạy và nghiên cứu lĩnh vực này ngày càng đạt hiệu quả cao, tập thể Khoa Nhà nước và pháp luật sẽ tiếp tục chủ động, sáng tạo trong công tác, không ngừng tự rèn luyện năng lực, kỹ năng và phương pháp giảng dạy, nghiên cứu, góp phần nâng cao chất lượng đào tạo của Trường Đại học Kiểm sát Hà Nội trong thời đại mới./.